

Aktører og marked

Tidligere var forbrukerne inndelt i store målgrupper, men nå kjøpes vi én og én på globale annonsebørser. Det fører til en markedsføring som er svært målrettet.

Annonsebørsene

En annonsebørs er en markeds plass for kjøp og salg av annonseplasser i sanntid, bygd opp etter samme prinsipper som finansbørsene. Børsene fungerer som en plattform der annonsører kan by på brukere lagt ut av publisistene.

Hvert sekund omsettes 1,3 millioner brukere på annonsebørser. Antallet transaksjoner på annonsebørsene er tolv ganger større enn antallet transaksjoner på New York Stock Exchange. Alle de største internetselskapene, Facebook, Yahoo!, Google og Microsoft, eier sin egen annonsebørs.

Slik fungerer systemet

I det øyeblikket du går inn på en nettside, går startsignalet for en prosess som innebærer at et hundretalls selskaper får tilgang til informasjon om deg.

I det du går inn på for eksempel en nettavis, blir det opprettet kontakt mellom nettleseren din og en annonseserver. Annonseserveren gir beskjed til eieren av nettavisen om å fylle de ledige annonseflaten på siden med reklame. Nettavisen sender melding til en annonsebørs, som inviterer kjøpere av annonseplasser til å legge inn et bud på deg. Børsen sender ut informasjon om deg til annonsørene som er registrert på børsen. Informasjonen kan inkludere opplysninger om din IP-adresse, geografiske plassering, inntekt, kjønn, antatte interesser og preferanser, sannsynligheten for at du vil kjøpe for eksempel nye sko eller en flyreise, og nettsiden du besøker.

På bakgrunn av denne informasjonen, kombinert med opplysninger om deg som annonsøren kanskje allerede har, har de laget en algoritme som automatisk vurderer hvor høyt bud de vil legge inn på deg. Budgiveren med det høyeste budet vinner retten til å vise deg en annonse. Annonsen vises på nettsiden i det siden lastes ned. Alt dette skjer i løpet av millisekunder. Prosessen kan høres enkel ut, men er i virkeligheten svært kompleks og involverer mange

hundre selskaper som konkurrerer med hverandre. Google og Facebook dominerer markedet for automatisert annonsehandel fordi de har så enormt mange opplysninger om oss. Google er til stede og samler inn data om internettbrukere på 80 prosent av de mest besøkte nettstedene i verden. Også i Norge og i resten av Europa bygger mediehus opp sine egne plattformer for kjøp og salg av annonser.

Målrettet

Mens forbrukerne tidligere ble inndelt i store målgrupper kjøpes vi nå én og én på globale annonsebørser. Det fører til en markedsføring som er svært målrettet og som forutsetter at markedsførerne har inngående innsikt i våre vaner, interesser, smak og kontaktnett for å treffe best mulig.

Vårt norske Datatilsyn lanserte i fjor høst rapporten «Det store datakappløpet – om kommersiell utnyttelse av personopplysninger». Datatilsynet arbeider videre med disse utfordringene – og arbeidet deres er også blitt viet stor interesse blant personvernmyndigheter internasjonalt.

Opprettelse av sikker digital postkasse

Digital kommunikasjon er nå hovedregelen når offentlig sektor skal kommunisere med andre. For å få post fra det offentlige tilsendt digitalt må du opprette en digital postkasse. Du kan velge mellom to alternativer – Digipost eller e-Boks.

Redaktør Alf Asklund

Du kan også motta digital post fra private virksomheter i disse postkassene, men du bør sjekke hvilken løsning de enkelte private leverandørene har valgt. Altinn vil bli brukt parallelt med digital postkasse i en periode fremover, men målet er at all digital post fra det offentlige til innbyggerne skal gå til din digitale postkasse.

Registreres i nasjonalt kontaktregister

Både Digipost og e-Boks er gratis å opprette og bruke og begge tilfredsstillende strenge krav til sikkerhet. Bestilling av elektronisk postboks kan gjøres på e-boks.no eller Digipost.no.

Når du har opprettet postkasse hos en av disse, vil din digitale postkasseadresse

automatisk legges inn i det nasjonale kontaktregisteret. Du vil da få en SMS fra Difi som bekrefter valget av postkasse og du vil være klar til å ta imot post digitalt fra det offentlige. I skrivende stund sender over 200 statlige virksomheter og kommuner post digitalt.

Når du får brev, varsles du på SMS eller e-post. Du er selv ansvarlig for å gjøre deg

Både Digipost og e-Boks tilfredsstillere strenge krav til sikkerhet.

kjent med innholdet i posten, på samme måte som når du får post på papir. Svar- og klagefrister gjelder fra den dagen du blir varslet og kan åpne posten din.

Praktisk med to postkasser

Det er ikke noe i veien for å opprette konto hos begge leverandørene. Det kan være praktisk når for eksempel banken din har valgt Digipost som sin digitale postkasseløsning, mens forsikringsselskapet har valgt e-Boks. Oversikt over hvilke private leverandører som har valgt de to postkassene, finnes på de respektive postkassenes nettsider.

Må velge én postkasse for post fra det offentlige

Til post fra det offentlige må du imidlertid velge én av postkassene, slik at stat og kommune vet hvor de skal sende posten din. Dette kan være brev med vedtak, helseopplysninger eller annen sensitiv informasjon som ikke kan sendes med vanlig e-post. Du kan bytte postkasse senere hvis du ønsker å gjøre det.

Du kan ikke sende brev til det offentlige fra den digitale postkassen du har valgt, unntatt når det ligger en lenke i dokumentet du har fått, som gir deg anledning til å svare.

Posten blir lagret så lenge du har den digitale postkassen. Ved dødsfall kan pårørende med fullmakt til å forvalte boet kontakte Digipost eller e-Boks for å få tilgang til postkassen til den avdøde.

Du kan reservere deg

Ønsker du ikke digital post fra offentlige myndigheter, kan du reservere deg mot kommunikasjon på nett ved å gå inn på: norge.no/nb/reservasjon

Personer som aldri har registrert mobilnummer eller e-postadresse ved innlogging til en offentlig tjeneste på nett via ID-porten, behøver ikke å reservere seg. I slike tilfeller må det offentlige sende posten på papir.

Dersom du reserverer deg, vil reservasjonen gjelde

- enkeltvedtak
- forhåndsvarsel etter forvaltningsloven § 16
- meldinger som har betydning for din rettsstilling eller for behandlingen av saken
- meldinger som det av andre grunner er av særlig betydning å sikre at du mottar

Du vil fremdeles få servicemeldinger, informasjon og lignende på SMS eller e-post, for eksempel påminning om legeavtale og varsel om stenging av vann, eller brev digitalt som ikke faller inn under punktene over.